

2024/1265

2024.4.30.

A TANÁCS (EU) 2024/1265 IRÁNYELVE

(2024. április 29.)

a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (14) bekezdésének harmadik albekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok megfeleljenek az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) szerinti, a költségvetési politika területén fennálló kötelezettségeknek, különös tekintettel a túlzott költségvetési hiány elkerülésére, a 2011/85/EU tanácsi irányelv ⁽³⁾ részletes szabályokat állapít meg a tagállamok költségvetési keretrendszerének jellemzőire vonatkozóan.
- (2) A gazdasági és monetáris unióval kapcsolatban a 2011/85/EU irányelv hatálybalépése óta szerzett tapasztalatokra építve, módosítani kell az irányelvnek a tagállamok költségvetési keretrendszereit meghatározó szabályokra és eljárásokra vonatkozó követelményeit.
- (3) Az Európai Számvevőszéknek „A nemzeti költségvetési keretekkel kapcsolatos uniós előírásokat tovább kell erősíteni és javítani kell alkalmazásuk nyomon követését” című, 22/2019. számú különjelentésében megvizsgálta a nemzeti költségvetési keretrendszerekre vonatkozó uniós követelményeket, és azt ajánlotta a Bizottságnak, hogy – a nemzetközi standardok és a bevált gyakorlatok figyelembevételével – vizsgálja felül az említett követelményeket. Az Európai Számvevőszék konkrét intézkedéseket javasolt a nemzeti költségvetési keretrendszerek hatókörének és hatékonyságának javítása érdekében, különös tekintettel a középtávú költségvetési keretrendszerekre és a független költségvetési intézményekre.
- (4) A Bizottság „A gazdasági kormányzás felülvizsgálata – Jelentés az 1173/2011/EU, 1174/2011/EU, 1175/2011/EU, 1176/2011/EU, 1177/2011/EU, 472/2013/EU és 473/2013/EU rendeletek alkalmazásáról és a 2011/85/EU tanácsi irányelv megfelelőségéről” című, 2020. február 5-i közleményében rámutatott a jelentős, de egyenetlen előrelépésre a nemzeti költségvetési keretrendszerek fejlesztése terén, megállapítva, hogy az uniós jog csak minimumkövetelményeket határoz meg, és hogy a nemzeti rendelkezések végrehajtása és az azoknak való megfelelés nagyon eltérő volt. Az említett közlemény mérlegelte azt is, hogy – a szabályozási környezet és a strukturális reformok kulcsfontosságú szerepét kiegészítve – a költségvetési keretrendszer milyen mértékben támogatná a klímasemleges, erőforrás-hatékony és digitális európai gazdaságra való átállással kapcsolatos gazdasági, környezeti és szociálpolitikai igényeket.
- (5) A Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményében felhívott a környezetbarát költségvetés-tervezési eszközök nagyobb mértékű használatára annak érdekében, hogy a közberuházásokat, a fogyasztást és az adózást a zöld prioritások felé tereljék, elmozdulva a káros hatással járó támogatások gyakorlatától. Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 2050-re teljesítendő uniós szintű klímasemlegességi célkitűzést határoz meg, és előírja az uniós intézmények és a tagállamok számára, hogy tegyenek

⁽¹⁾ A 2024. április 23-i vélemény (még nem tették közzé a Hivatalos Lapban).

⁽²⁾ HL C 290., 2023.8.18., 17. o.

⁽³⁾ A Tanács 2011/85/EU irányelve (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1.o.).

előrelépést az alkalmazkodóképesség növelése terén. A Bizottság vállalta, hogy a tagállamokkal együttműködik, hogy átvilágítsa a zöld költségvetési gyakorlatokat, és azok teljesítményét referenciamutatókhoz viszonyítsa. A Bizottság „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i közleményében rámutatott az éghajlatváltozás makroszintű költségvetési jelentőségére, és kiemelte, hogy növelni kell az Uniónak az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos rezilienciáját. Az európai szemeszter további keretet biztosít az ilyen erőfeszítések támogatásához, és az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ létrehozott Technikai Támogatási Eszköz gyakorlati segítséget nyújt azok végrehajtásához.

- (6) A Bizottság az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i közleményében kiemelte, hogy meg kell erősíteni az államadósság fenntarthatóságát, és csökkenteni kell a magas államadósság-rátákat, ugyanakkor minden tagállamban elő kell mozdítani a fenntartható és inkluzív növekedést. Az elképzelések a következő fő célkitűzésekre irányulnak: a nemzeti felelősségvállalás javítása, a keret egyszerűsítése és a középtávú célok előtérbe helyezése, kombinálva mindezt erőteljesebb és következetesebb végrehajtással.
- (7) Az EUMSZ rendelkezéseinek való megfelelés fokozása és különösen az EUMSZ 126. cikke értelmében vett túlzott költségvetési hiányok megelőzése érdekében a tagállamok jogának – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i bizottsági közleménnyel összhangban – a 2011/85/EU irányelvben jelenleg előírtakon túl, konkrét rendelkezéseket kell tartalmaznia a nemzeti felelősségvállalás erősítése céljából. Az említett irányelv végrehajtásával kapcsolatos tényekre építve, – a korábbi végrehajtás során feltárt hiányosságok kezelése érdekében – az irányelv módosításainak az átláthatóságra, a statisztikákra, az előrejelzésekre és a középtávú költségvetés-tervezésre kell vonatkozniuk.
- (8) Ezen módosító irányelv az (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁶⁾ és az (EU) 2024/1264 tanácsi rendelettel ⁽⁷⁾ együtt egy csomag részét képezi. E három jogalkotási aktus együtt (a továbbiakban együttesen: a gazdasági kormányzási keret reformja) megreformálja az Unió gazdasági kormányzási keretét, beépítve az uniós jogba a gazdasági és monetáris uniósbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló, 2012. március 2-i szerződés (a továbbiakban: az SKKSZ) ⁽⁸⁾ III. címének (költségvetési paktum) a tartalmát, az említett szerződés 16. cikkével összhangban. A gazdaságirányítási keret reformja – az SKKSZ-nek a tagállamok általi végrehajtása során szerzett tapasztalatokra építve – fenntartja a költségvetési paktum középtávú orientációját mint a költségvetési fegyelem és a növekedés előmozdításának eszközét. A gazdasági kormányzási keret reformja tartalmaz egy megerősített országspecifikus dimenziót, amelynek célja a nemzeti felelősségvállalás fokozása, többek között a független költségvetési intézmények tanácsadó szerepének fenntartása révén, ami alapvetően a költségvetési paktumnak a nemzeti költségvetési korrekciós mechanizmusokra vonatkozó közös elveire épül, amelyeket a Bizottság a 2012. június 20-i közleményében, az SKKSZ 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban javasolt. A diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított kiadásoknak a költségvetési paktumban előírt átfogó megfelelési értékelés céljából történő elemzését az (EU) 2024/1263 rendelet határozza meg. A költségvetési paktumban foglaltakhoz hasonlóan, a középtávú tervtől való ideiglenes eltérések csak kivételes körülmények között, az (EU) 2024/1263 rendeletnek megfelelően megengedettek. A költségvetési paktumhoz hasonlóan a középtávú tervtől való jelentős eltérések esetén meghatározott időn keresztül intézkedéseket kell végrehajtani az eltérések korrekciója érdekében. A gazdasági kormányzási keret reformja megerősíti a költségvetési felügyeleti és végrehajtási eljárásokat a rendezett és fenntartható államháztartás, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítására vonatkozó kötelezettségvállalás teljesítése érdekében. A gazdasági kormányzási keret reformja tehát fenntartja a költségvetési paktumban meghatározott, a költségvetési fegyelemre és az adósság fenntarthatóságára irányuló alapvető célkitűzéseket.
- (9) A tagállamok közötti összehasonlítást lehetővé tevő, kiváló minőségű statisztikai adatok előállításának előfeltétele a teljes körű és megbízható állami számvitel alkalmazása az államháztartás valamennyi alszektorában. A nemzeti és regionális számlák európai rendszerén (a továbbiakban: ESA) alapuló statisztikák hozzáférhetősége és megfelelő minősége létfontosságú az Unió költségvetési felügyeleti keretének megfelelő működéséhez. Az ESA 2010 eredményszemléletű információkra támaszkodik. Ezért kívánatos javítani az eredményszemléletű statisztikák előállításához szükséges eredményszemléletű adatok és információk gyűjtését oly módon, hogy az az államháztartás valamennyi alszektorában átfogó és következetes legyen.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1.o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽⁷⁾ A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

⁽⁸⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/20387/st00tscg26-hu-12.pdf>

- (10) A magas frekvenciájú adatok rendelkezésre állása olyan mintákat tárhat fel, amelyek szorosabb felügyeletet tesznek szükségessé, és javíthatják a költségvetési előrejelzések minőségét. A tagállamoknak és a Bizottságnak (Eurostat) az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló (12.) jegyzőkönyv 2. cikkében foglalt fogalommeghatározások alkalmazásával negyedéves hiány- és adósságadatokat kell közzétenniük. A nemzeti felelősségvállalás erősítése érdekében a nemzeti költségvetési fogalommeghatározásokhoz igazított költségvetési adatok nagyobb gyakoriságú közzétételét a nemzeti átláthatósági követelmények és a felhasználói igények alapján kell meghatározni.
- (11) Az éves és többéves költségvetési jogszabályokhoz kapcsolódó elfogult és nem realizisztikus makrogazdasági és költségvetési előrejelzések jelentősen akadályozhatják a költségvetési tervezés hatékonyságát, és következképpen alááshatják a költségvetési fegyelem iránti elkötelezettséget. Az alapforgatókönyvi feltételezések minőségének javítása érdekében a tagállamoknak össze kell hasonlítaniuk makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseiket a Bizottság – adott esetben más független szervek – legfrissebb előrejelzéseivel.
- (12) Az államháztartásra vonatkozó éves és többéves költségvetési tervezéshez szükséges makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket – azok minőségének javítása érdekében – független szerv vagy az előrejelzést készítő szervtől eltérő, a tagállamok költségvetési hatóságai tekintetében működési autonómiával rendelkező egyéb szervek által végzett rendszeres, objektív és átfogó utólagos értékeléseknek kell alávetni. Az említett értékeléseknek ki kell terjedniük a gazdasági feltételezések vizsgálatára, a más intézmények által készített előrejelzésekkel való összehasonlításra, valamint a múltbeli előrejelzések megbízhatóságának értékelésére.
- (13) A tagállamok államháztartását ellenőrző független szervek a költségvetési keretrendszerek hatékony építőkövét jelentik. A 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ előírja azon tagállamok számára, amelyek pénzneme az euro, hogy rendelkezzenek makrogazdasági előrejelzések jóváhagyásával vagy elkészítésével megbízott független költségvetési intézményekkel, valamint konkrét biztosítékokat állapít meg azok függetlenségére és technikai kapacitására vonatkozóan. Az említett rendelet szerinti követelmények sérelme nélkül, a független költségvetési intézményeknek a makrogazdasági előrejelzések készítésére, értékelésére vagy jóváhagyására irányuló, ezen irányelvnek megfelelő feladata kapcsán figyelembe kell venniük a tagállamokban meglévő nemzeti eljárásokat és gyakorlatokat, ideértve azokat, amelyek a feladat elvégzésének időpontjára vonatkoznak.
- (14) A költségvetési politika terén a felelősség megerősítése érdekében a független költségvetési intézményeknek magas szintű működési függetlenséggel, a feladataik ellátásához szükséges erőforrásokkal, valamint a szükséges információkhoz való széles körű és kellő idejű hozzáféréssel kell rendelkezniük. A tagállamok több független költségvetési intézményt is létrehozhatnak, és azok mindegyike elláthat az ezen módosító irányelv által megállapított egy vagy több feladatot mindaddig, amíg egyértelmű a felelősségmegosztás, és nincs közöttük hatásköri átfedés. Kerülni kell a monitoringgal összefüggő feladatok intézmények közötti túlzott felaprózását. A monitoringot végző szervek felépítésének figyelembe kell vennie az érintett tagállamban meglévő intézményrendszert és közigazgatási struktúrát.
- (15) A költségvetési tervezés javítása érdekében kellő figyelmet kell fordítani – a lehetőségekhez mérten – az éghajlatváltozásból fakadó makroszintű költségvetési kockázatokra, beleértve annak környezeti és elosztási hatásait is. Az éghajlatváltozásból és a kapcsolódó katasztrófákból eredő költségvetési kockázatok korlátozására és kezelésére irányuló nemzeti stratégiák szempontjából kulcsfontosságú annak megértése, hogy az éghajlattal kapcsolatos sokkok milyen potenciális csatornákon keresztül hatnak az államháztartásra.
- (16) Jóllehet az éves költségvetési jogszabályok jóváhagyása a költségvetési folyamatban kulcsfontosságú lépés a demokratikus elszámoltathatóság tekintetében, az egyéves költségvetési tervezési szemlélet korlátozottan biztosít alapot a rendezett költségvetési politikákhoz, mivel a legtöbb intézkedés olyan következményekkel jár, amelyek jóval túlmutatnak az éves költségvetési cikluson. Ennélfogva, hatékony középtávú költségvetési tervezés erősíti a költségvetési politika hitelességét, figyelembe véve ugyanakkor az adósság fenntarthatóságát is. Annak a államháztartásra vonatkozó, azon középtávú nemzeti költségvetési célkitűzések egyértelmű és következetes meghatározásán kell alapulnia, amelyeket a nemzeti középtávú tervek tartalmaznak. A többéves költségvetési szemlélet fejlesztése érdekében az éves költségvetési jogszabályok tervezésének összhangban kell lennie a középtávú nemzeti költségvetési célkitűzésekkel.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 473/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a költségvetésiterv-javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euroövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről (HL L 140., 2013.5.27., 11. o.).

- (17) A költségvetési fegyelemnek és az államháztartás fenntarthatóságának az eredményes előmozdításához a költségvetési keretrendszernek az államháztartás teljes egészére ki kell terjedniük. Ezért kiemelt figyelmet kell fordítani azon államháztartási szervek és alapok műveleteire, amelyek nem képezik a rendes költségvetés részét, de az államháztartásnak részét képezik, ideértve az alszektorokat is, és amelyek azonnali vagy középtávú hatást gyakorolnak a tagállamok költségvetési helyzetére. A tagállamoknak közzé kell tenniük az említett szervek és alapok által az államháztartási egyenlegre és az adósságra gyakorolt együttes hatásnak megfelelő összegeket is. Részletes információkat kell közzétenni az adókiadásoknak a bevételekre gyakorolt hatásáról.
- (18) A környezetbarát költségvetés-tervezési eszközök segíthetnek abban, hogy az állami bevételeket és kiadásokat a zöld prioritások felé tereljék. E tekintetben a releváns információk rendszeres közlése javítja a költségvetési döntéshozatalt. A tagállamok közzétehetnek információkat arról, hogy költségvetésük releváns elemei miként járulnak hozzá az éghajlattal kapcsolatos és a környezetvédelmi, nemzeti és nemzetközi szintű kötelezettségvállalások teljesítéséhez, valamint az alkalmazott módszertanról. A tagállamoknak külön-külön a kiadásokra, az adókiadásokra és a bevételi tételekre vonatkozóan kell közzétenniük az adatokat és a leíró információkat. A tagállamok információkat tehetnek közzé a költségvetési politikák elosztási hatásáról, és a zöld költségvetés-tervezés kidolgozása során figyelembe vehetnek foglalkoztatással kapcsolatos, szociális és elosztási szempontokat az (EU) 473/2013 rendeletben és a Bizottság „A tagállami szakpolitikák elosztási hatásának pontosabb értékelése” című, 2022. szeptember 28-i közleményében említettek szerint.
- (19) Kellő figyelmet kell fordítani a feltételes kötelezettségekre. A feltételes kötelezettségek valamely bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezésétől függő, lehetséges kötelezettségek, vagy olyan, már meglévő kötelezettségek, amelyek kifizetésére nem biztos, hogy sor kerül, vagy a lehetséges kifizetés összegét nem lehet megbízható módon meghatározni. Ezek közé tartoznak például az állami garanciák, a nemteljesítő hitelek, az állami vállalatok működéséből eredő kötelezettségek, valamint – a lehetőségekhez mérten – a katasztrófákhoz kapcsolódó feltételes kötelezettségek.
- (20) A legtöbb tagállam szembesült a természeti katasztrófák és a szélsőséges időjárási események következményeivel, és az éghajlatváltozás várhatóan növeli az ilyen események gyakoriságát és intenzitását. A kormányok az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedésekbe ruháznak be, és lépéseket tesznek annak érdekében, hogy katasztrófákkal összefüggésben fedezzék a sürgősségi segély, a helyreállítás és az újjáépítés költségeit, és egyes esetekben végső biztosítóként járjanak el. Tekintettel az államháztartás fenntarthatósága előtt álló jelenlegi és jövőbeli kihívásokra, különös figyelmet kell fordítani a természeti katasztrófákból és az éghajlattal kapcsolatos sokkokból eredő kormányzati kötelezettségekre és az államháztartást érintő kockázatokra, kezdve – a lehetőségekhez mérten – a múltbeli események által okozott költségvetési terhekre vonatkozó információk gyűjtésével és közzétételével.
- (21) Az éghajlatváltozásból eredő makroszintű költségvetési kockázatokra, az éghajlattal kapcsolatos feltételes kötelezettségekre és a katasztrófák költségvetési terheire vonatkozó adatszolgáltatás javul, de továbbra is kezdeti szakaszban jár, mivel az ilyen adatszolgáltatásra vonatkozó módszerek és mutatók kidolgozása pedig még folyamatban van. Az ilyen adatszolgáltatás végrehajtása jelentős erőfeszítéseket fog megkövetelni a közigazgatás részéről. Az említett kihívások figyelembe vételét és a lehetőségekhez mérten az említett területeken történő adatszolgáltatást az ilyen módszertani előrelépésekkel párhuzamosan kell elvégezni és fejleszteni.
- (22) A Bizottságnak továbbra is rendszeresen nyomon kell követnie a 2011/85/EU irányelv végrehajtását. Be kell azonosítani és meg kell osztani az említett irányelv végrehajtására vonatkozó bevált gyakorlatokat.
- (23) A 2011/85/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (24) A Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti meglévő határidő miatt ezen irányelvnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/85/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés második mondatának helyébe a következő szöveg lép:

„Az államháztartási alszektoroknak az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) A. mellékletében foglalt meghatározása alkalmazandó.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.);

b) a második bekezdés a következőképpen módosul:

i. az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) az államháztartás állami számviteli rendszerei és statisztikai adatszolgáltatási rendszerei;”

ii. a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) országspecifikus számszerű költségvetési szabályok, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a költségvetési politika tagállamok általi folytatása összhangban legyen az EUMSZ szerinti kötelezettségeikkel, és amelyek a költségvetési teljesítmény valamely mutatószámában – így például az államháztartási hiány, a hitelfelvétel, az adósságállomány vagy ezek főbb komponensei – vannak kifejezve;”

iii. az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) nemzeti költségvetési eljárások meghatározott sorából álló, olyan középtávú költségvetési keretrendszerek, amelyek az éves költségvetési cikluson túlra terjesztik ki a költségvetési politika időhorizontját, ideértve a középtávra szóló szakpolitikai prioritások és nemzeti költségvetési célkitűzések meghatározását;”

iv. a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„h) strukturálisan független szervként vagy a tagállamok költségvetési hatóságai tekintetében működési autonómiával rendelkező szervként működő, a 8a. cikkel összhangban nemzeti jogszabályi rendelkezésekkel létrehozott független költségvetési intézmények.”

2. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

(1) Az állami számvitel nemzeti rendszereit illetően a tagállamok olyan állami számviteli rendszert működtetnek, amely átfogóan és következetes módon lefedi az államháztartás valamennyi alszektorát, és amely tartalmazza a nemzeti és regionális számlák európai rendszerén alapuló adatok összeállítását célzó, eredményszemléletű adatok létrehozásához szükséges információkat. Az államháztartás említett állami számviteli rendszereit belső kontrollnak és független ellenőrzéseknek kell alávetni.

(2) A tagállamok biztosítják az 549/2013/EU rendelettel meghatározott államháztartási alszektorokra vonatkozó költségvetési adatok kellő idejű és rendszeres nyilvános hozzáférhetőségét. Így különösen, a tagállamok – a következő negyedév vége előtt vagy a releváns adatoknak a Bizottság (Eurostat) általi közzétételét követően – közzéteszik a központi kormányzatra, a tartományi kormányzatra, a helyi önkormányzatra és a társadalombiztosítási alapokra vonatkozó negyedéves adósságadatokat és elkülönítve – kivéve, ha integrált, átfogó és nemzeti szinten harmonizált eredményszemléletű pénzügyi számviteli rendszerekkel rendelkeznek – a hiányadatokat.

(3) A Bizottság (Eurostat) az 549/2013/EU rendelet B. mellékletének 25., 27. és 28. táblázatával összhangban háromhavonta közzéteszi a negyedéves államháztartási pénzügyi statisztikai adatokat.”

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az éves és többéves költségvetési tervezés a legfrissebb információkat felhasználó, reális makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseken alapuljon. A költségvetési tervezésnek a legvalószínűbb makroszintű költségvetési forgatókönyvön vagy egy óvatosabb forgatókönyvön kell alapulnia. A makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket össze kell hasonlítani a legfrissebb bizottsági előrejelzésekkel és, adott esetben, egyéb független szervek által készített előrejelzésekkel. Meg kell indokolni a tagállam makrogazdasági és költségvetési előrejelzései és a Bizottság előrejelzései közötti jelentős különbségeket, ideértve azt az esetet is, amikor a külső feltételezésekben szereplő változók szintje vagy növekedése jelentősen eltér a Bizottság előrejelzéseiben szereplő értékektől.”;

b) a (4) bekezdést el kell hagyni;

c) az (5) és (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A tagállamok meghatározzák, hogy mely intézmény felelős a makrogazdasági és költségvetési előrejelzések elkészítéséért, és közzéteszik a költségvetési tervezéshez készített hivatalos makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket. A tagállamok és a Bizottság legalább évente technikai párbeszédet folytatnak a makrogazdasági és költségvetési előrejelzések elkészítéséhez alapul szolgáló feltételezésekről.

(6) Az éves és többéves költségvetési tervezésre vonatkozó makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket egy független szerv által vagy az előrejelzést készítő szervtől eltérő, a tagállamok költségvetési hatóságai tekintetében működési autonómiával rendelkező egyéb szervek által végzett rendszeres, objektív és átfogó utólagos értékelésnek kell alávetni. Az említett értékelés eredményét közzé kell tenni, és a későbbi makrogazdasági és költségvetési előrejelzések készítése során megfelelően figyelembe kell venni. Ha az értékelés legalább négy egymást követő év vonatkozásában jelentős torzítást észlel a makrogazdasági előrejelzések tekintetében, az érintett tagállam meghozza a megfelelő intézkedéseket, és közzéteszi azokat.”;

d) a (7) bekezdést el kell hagyni.

4. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

Minden tagállam egyedi számszerű költségvetési szabályokat állapít meg annak érdekében, hogy eredményesen előmozdítsa a többéves időszakra irányuló költségvetési politikára vonatkozó, az EUMSZ-ből fakadó kötelezettségeinek való megfelelést az államháztartás egésze tekintetében. Az említett szabályoknak különösen a következőket kell elősegíteniük:

a) a hiányra és az adósságra vonatkozóan a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló, az EUSZ-hez és EUMSZ csatolt (12.) jegyzőkönyvben megállapított referenciaértékeknek és rendelkezéseknek való megfelelés;

b) az (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) összhangban lévő középtávú költségvetési tervezési időhorizont elfogadása.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).”

5. A 6. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„b) a szabályoknak való megfelelés hatékony és kellő idejű nyomon követése a 8. cikkel összhangban létrehozott független költségvetési intézmények vagy a tagállamok költségvetési hatóságai tekintetében működési autonómiával rendelkező egyéb szervek által végzett megbízható és független elemzés alapján;”

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Ha a számszerű költségvetési szabályok mentesítési rendelkezéseket tartalmaznak, az ilyen rendelkezésekben meg kell határozni egy korlátozott számú egyedi körülményt, összhangban a tagállamoknak az EUMSZ és az (EU) 2024/1263 rendelet szerinti kötelezettségeivel.”

6. A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„7. cikk

A tagállamok éves költségvetéssel kapcsolatos jogszabályainak összhangban kell lenniük a hatályos országspecifikus számszerű költségvetési szabályokkal.”

7. A 8. cikket el kell hagyni.

8. Az V. fejezet címének helyébe a „FÜGGETLEN KÖLTSÉGVETÉSI INTÉZMÉNYEK” cím lép.

9. az V. fejezet a következő cikkel egészül ki:

„8a. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a független költségvetési intézményeket nemzeti törvényekkel, rendeletekkel vagy kötelező erejű közigazgatási rendelkezésekkel létrehozzák.

(2) A tagállamok több független költségvetési intézményt is létrehozhatnak.

(3) A független költségvetési intézmények olyan tagokból állnak, akiket a közpénzügyek, a makroökonómia vagy a költségvetési gazdálkodás terén szerzett tapasztalataik és szakértelmük alapján, átlátható eljárások keretében jelöltek és neveztek ki.

(4) A független költségvetési intézmények:

a) nem fogadhatnak el utasításokat az érintett tagállam költségvetési hatóságaitól vagy bármely más közjogi vagy magánjogi szervtől;

b) képesek arra, hogy kellő időben nyilvánosságra hozzák értékeléseiket és véleményeiket;

c) megfelelő és stabil forrásokkal rendelkeznek a feladataik eredményes elvégzéséhez, ideértve a feladataikon belül bármilyen típusú elemzést is;

d) megfelelő és kellő idejű hozzáféréssel rendelkeznek a feladataik teljesítéséhez szükséges információkhoz;

e) független értékelők által végzett rendszeres külső értékelések tárgyát képezik.

(5) A 473/2013/EU rendelettel összhangban azon tagállamokra ruházott feladatok és funkciók sérelme nélkül, amelyek pénzneme az euro, valamennyi tagállam biztosítja, hogy a következő feladatokat a független költségvetési intézmények egyike elvégezze:

a) éves és többéves makrogazdasági előrejelzések készítése, értékelése vagy jóváhagyása;

b) az országspecifikus számszerű költségvetési szabályoknak való megfelelés nyomon követése, kivéve, ha azt a 6. cikkel összhangban egyéb szervek végzik;

c) feladatok végzése az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkével, 15. cikkének (3) bekezdésével és 23. cikkével, valamint az 1467/97/EK tanácsi rendelet (*) 3. cikkének (5) bekezdésével összhangban;

d) a nemzeti költségvetési keretrendszer következetességének, koherenciájának és hatékonyságának értékelése;

e) meghívásra részvétel a nemzeti parlament rendszeres meghallgatásain és vitáin.

(6) A független költségvetési intézmények – a 473/2013/EU rendelettel összhangban átruházott feladatok és funkciók sérelme nélkül – az e cikk (5) bekezdésének a), b), c) vagy d) pontjában említett feladatokkal összefüggésben értékeléseket adnak ki. A tagállamoknak meg kell felelniük az említett értékeléseknek, vagy meg kell indokolniuk, hogy miért nem követik azokat. Az említett indokolást nyilvánosságra kell hozni, és azt az ilyen értékelések kiadásának időpontjától számított két hónapon belül be kell nyújtani.

(*) A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.).

10. A 9. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok hiteles, hatékony középtávú nemzeti költségvetési keretrendszert hoznak létre, amely legalább hároméves költségvetési tervezési időhorizont elfogadásáról rendelkezik annak biztosítására, hogy a nemzeti költségvetési tervezés többéves költségvetési tervezési megközelítést kövessen.”;

b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. a bevezető szöveg helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A nemzeti középtávú költségvetési keretrendszereknek a következők megállapítására irányuló eljárásokat kell magukban foglalniuk:”;

ii. az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) az ezen irányelv 2. cikke második bekezdésének e) pontjában említettek szerinti átfogó és átlátható nemzeti középtávú költségvetési célkitűzések az államháztartási hiány, az államadósság és bármely más, például a kiadásokra vonatkozó költségvetési mutató vonatkozásában, biztosítva, hogy azok összhangban legyenek az ezen irányelv IV. fejezetében előírt országspecifikus számszerű költségvetési szabályokkal és az (EU) 2024/1263 rendelet releváns rendelkezéseivel;”

iii. a c) és a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) az államháztartásra, valamint a fenntartható és inkluzív növekedésre hatást gyakorló középtávú szakpolitikai intézkedések, többek között reformok és beruházások ismertetése, főbb bevételi és kiadási tételek szerinti bontásban, bemutatva, hogy a 2. cikk második bekezdésének e) pontjában említett, a nemzeti költségvetési célkitűzések irányába történő középtávú kiigazítás hogyan valósul meg a változatlan politikát feltételező előrejelzésekhez képest;

d) arra vonatkozó értékelés, hogy a tervezett szakpolitikák – az államháztartásra gyakorolt közvetlen közép- és hosszú távú hatásuk fényében – várhatóan miként befolyásolják az államháztartás közép- és hosszú távú fenntarthatóságát, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést. Az értékelés során a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni az éghajlatváltozásból fakadó makroszintű költségvetési kockázatokat, valamint annak környezeti és elosztási hatásait;”

c) a (3) bekezdést el kell hagyni.

11. A 10. és a 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Az éves költségvetéssel kapcsolatos jogszabályoknak összhangban kell lenniük a 2. cikk második bekezdésének e) pontjában említett nemzeti középtávú költségvetési célkitűzésekkel. Bármely eltérést megfelelően indokolni kell.”

„11. cikk

Ezen irányelv semmilyen módon nem akadályozhatja egy tagállam újonnan kinevezett kormányát abban, hogy középtávú költségvetési tervét az új szakpolitikai prioritások megjelenítése érdekében napra készre tegye. Ilyen esetben a tagállamnak jeleznie kell az előző és az új középtávú költségvetési terv közötti különbségeket.”

12. A VI. fejezet címének helyébe „AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ÁTLÁTHATÓSÁGA” cím lép.

13. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a II., III. és IV. fejezetnek megfelelően hozott intézkedések következetesek legyenek az államháztartás valamennyi alszektora tekintetében, és átfogóan lefedjék az említett alszektorokat. E célból a tagállamoknak különösen az államháztartásra vonatkozóan következetes számviteli szabályokkal és eljárásokkal kell rendelkezniük, valamint biztosítaniuk kell az alapul szolgáló adatgyűjtési és -kezelési rendszereik integritását.”

14. A 14. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„14. cikk

(1) Az éves és többéves költségvetési folyamatok keretében a tagállamok közzéteszik az azon szervekre és alapokra vonatkozó információkat, amelyek nem képezik a rendes költségvetés részét, de az államháztartás részét képezik, ideértve az államháztartás alszektoraikat is. A tagállamok közzéteszik az említett szervek és alapok által az államháztartási egyenlegre és az adósságra gyakorolt együttes hatásnak megfelelő összegeket is.

(2) A tagállamok részletes információkat tesznek közzé az adókiadásoknak a bevételekre gyakorolt hatásáról.

(3) A tagállamok az államháztartás valamennyi alszektora tekintetében közzéteszik az állami költségvetésre potenciálisan nagy hatást gyakorló feltételes kötelezettségekre vonatkozó releváns információkat, ideértve az állami garanciákat, a nemteljesítő hiteleket és az állami vállalatok működéséből eredő kötelezettségeket, beleértve azok mértékét is. A tagállamok a lehető legnagyobb mértékben közzéteszik a katasztrófákkal és az éghajlattal kapcsolatos feltételes kötelezettségekre vonatkozó információkat is. A közzétett információkban a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni a katasztrófák és az éghajlattal kapcsolatos sokkok miatt felmerült költségvetési terhekre vonatkozó információkat. A tagállamok közzéteszik az államháztartási szektornak a magán- és állami vállalatokban való, gazdaságilag jelentős összegű tőkerészesedésére vonatkozó információkat.”

15. A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„16. cikk

(1) A Bizottság 2025. december 31-ig, majd azt követően évente jelentést tesz a következők aktuális helyzetéről:

- a) az államháztartás állami számvitele az Unióban, figyelembe véve a nemzetközi költségvetési számviteli standardok tagállamok számára való alkalmasságának 2013. évi értékelése óta elért eredményeket;
- b) az uniós független költségvetési intézmények kapacitása és feladatai, figyelembe véve az ezen irányelv hatálybalépése óta elért eredményeket, a Bizottság költségvetési irányítási adatbázisának megállapításaira és a releváns érdekelt felekkel folytatott konzultációkra építve, a minimumszabályok feltárása céljából.

(2) A Bizottság 2030. december 31-ig, majd azt követően évente közzéteszi ezen irányelv hatékonyságának áttekintését.”

2. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2025. december 31-ig megfeleljenek.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy a maguk számára és az Unió érdekében készítsék el saját megfelelési táblázataikat, amelyek a lehetőség szerinti mértékben be fogják mutatni az ezen irányelv és az átvett intézkedések közötti megfelelést, és az említett táblázatokat tegyék közzé.

(4) A tagállamok közlik a Bizottsággal a nemzeti jog azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

(5) A Bizottság – a tagállamoktól kapott releváns információk alapján – időközi jelentést készít az ezen irányelv főbb rendelkezéseinek végrehajtása terén elért eredményekről, amelyet 2025. június 30-ig be kell nyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.”

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 2024. április 29-én.

a Tanács részéről

az elnök

D. CLARINVAL